

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Társadalmi kórság.

Pécs, 1901. június 13.

Sokat hallunk beszélni a nemes altruizmusról, talán azért, mert olyan ritka a való életben. Igazán fehér holló számba mennek azok az emberek, akiknek tetteit a közjó előmozdításának önzetlen szándéka vezérli; nagyban és általánosságban a legridegebb önzés uralkodik minden téren. Nem az a józan önzés, mely a saját egyéni érvényesülésével egyuttal a közcélokat is előmozdítani törekszik, hanem az korlátot nem ismerő kapaszkodási vágy, a mely kiölve a kegyeletet és tisztesség érzetét, megsemmisítve az igazságosság és méltányosság szabályait, iparkodik legyűrni a valódi érdemet, hogy annak romján emelkedhessék a magasba.

Hogyha valaki képviselői, vagy egyéb alkotmányos választás útján elérhető állásra akar szert tenni, első dolga, hogy hozzáfog a legcsekélyebb személyválogatás nélkül az általa eddig nem igen alkalmazott parolázáshoz és a csömörlésig leereszkedő nyájaskodáshoz. Amint azonban a cél el van érve és a mórok megtették kötelességüket, akkor — nagyon természetesen — elmehetnek; mire beáll a korábbi helyzet, vagyis összehúzódnak a szemöldökök, elhomályosul a szemüveg, visszatér a rövidlátás és merevgörcsöt kapnak az imént idegességig mozgékony kezek... Ez az önzés egyik megnyilatkozása.

Hogyha valaki kitüntetéshez, vagy olyan magasabb álláshoz akar jutni, a melyhez már nem az alkotmányosság utja vezet, úgy félretesz minden elvet, minden meggyőződést, elnémitja önértetét és ezek helyett minden áron oda törekszik, hogy az intéző és befolyásos köröket önző céljainak megnyerje az által, hogy saját véleményét egészen azokéi szerint hangolja, alárendelve egész valóját az opportunizmusnak.

Bárki és bárhogy kerüljön is valamely hatalmas állásba, rögtön körül fogják a tömjénezők és a fölkellett hiuság mámorában valóban elkábitják a józan és higgadt ítélőképességet. És ez nem bir az egyoldalúság hinárjából kibontakozni, másfelől az opportunizmus káprázata elhomályosítja a szemeket s lehetlenné teszi a dolgok mélyére való tekintést, mi által

csakhamar megkezdődik az általános hozsanna, meg a dicshimnuszok áradata, mely előtt aztán semmi szent az ünneplenten kívül — míg a magas polcra le nem fordul.

A mesterkelt érzelmek e fékevesztett nyilvánulása csak azért történik, hogy az önző érdekek a hízlekedések útján kielégítést nyerhessenek, a mely körülmény aztán megteremti a derűre-borura ünneplében az elkapatottság érzetét és elhitteti vele, hogy nálánál külön embert csakugyan nem hordoz hátán ez a vén föld. E vizsás állapotok előidézője tehát nem egyéb, mint a hízlekedésből fakadt szertelen érdekhajzás, mely mindenkor elkeseredett harcban áll a dolgokat a maguk valóságában feltüntető tárgyilagossággal.

Éppen nem ritka eset napjainkban az, hogy jó, sőt benső barátok idővel meghidegülnek, mi több: elidegenednek egymástól. És ha ennek okát kutatjuk, azt tapasztaljuk, hogy az egyik valahogyan magasabb állásra, vagy anyagilag jobb sorsra jutván, lenézi a másikat, aki esetleg önhibáján kívül s korántsem szorgalom és iparkodás hiányában a társadalom rang- és vagyoni osztályának alsóbb fokán maradt. Előfordul nem egyszer a nagyobb helyre vergődött iniciálására az is, hogy a minap még jóbarátok azt is letagadják, hogy valaha ismerték egymást. És megtörténik ez minden erkölcsi vagy becsületbeli ok közbejötté nélkül, csupán a társadalmi és vagyoni állásban a véletlen vagy szerencse folytán támadt különbözet folytán, a mi szintén csak az önzésre vezethető vissza.

Fölfelé szolgálai meghunyászkodás, lefelé zsarnok góg jellemzi ma leginkább a társadalmi állapotokat: amaz az önértet teljes hiányáról, ez a féktelen önzés uralmáról tévén kézzelfogható tanúságot.

Avagy a társadalom mozgalmának irányzatából nem látható-e, hogy az arisztokrácia — egy-két kivétellel — még mindig izolálja magát, még pedig származására és teljességgel nem szellemi felsőbbségére támaszkodva teszi ezt. A társadalomnak azt a részét pedig, a mely származás és rangosztály tekintetében meglehetően egy színvonalon áll, tagozottá teszi a klikk-uralom, a mely veszélyezteti az

egyetértést és akadályozza a hasznos, önfeláldozó munkálkodást a köz javán, csupán az elfogult, önző érdekeknek nyújtván tápot. Nevetséges dolog igazi felvilágosultság mellett az erkölcsi és szellemi mérlegelésnél a származást vagy egyéb mellékkörülményeket helyes alapon még csak kombinációba is venni, annál nagyobb képtelenség minden egyebet mellőzve a főszlyt arra helyezni. S hogy ez mégis megtörténik, az mutatja, milyen egészségtelen a mi társadalmunk minden ízében.

Végső elemzésben az önzésből fakad a bűnök és bűnös cselekmények egész láncolata, köztük a kevélység rut bűne is, a melyből időnkben valósággal sportot űznek. Erre vezethető vissza az a merev ellentét és ellenszenv is, a melylyel a társadalom alsóbb rétege a hatalmasok és vagyonosokkal szemben viselkedik. A mely baj, illetőleg okozat az okoknak számban és arányban való növekedésével hovatóvább károsabb jelleget és fenyegetőbb alakot ölt, ugyanannyira, hogy az ellentétek kiegyenlítése mind nagyobb és legyőzhetetlenebb akadályba ütközik, a melyeknek szomorú következményei: a szocializmus, nihilizmus, sőt az anarchizmus rémalakjai mindinkább előtérbe nyomulnak.

Az evolúció korszaka, melyben most élünk, azt a tanulságot rejti mélehen számunkra, hogy iparkodjunk mindinkább háttérbe szorítani a szubjektív egyéni érdekeket, a melyek mai uralma idézi elő és mérgeket el azt a veszélyes fekélyt, mely társadalmunk testén rágódik és teljes fölbohlással fenyegeti annak organizmusát.

Egyedül a tiszta altruizmus az, mely az egyenlenségeket, a káros versengéseket, a féltékenységet és irigységből származó, sokszor végzetes viszálykodásokat megszüntetni képes, szóval, a mely a társadalom hullámozó tengerében a boldogulás biztos kikötőjébe vezet.

* **Wlassics miniszter pécsi jelöltsége.** Arra a tegnapi közleményünkre, a melyben a Pesti Hirlapnak Wlassics miniszter pécsi jelöltségéről szóló hirasát kommentáltuk, a Pécsi Napló politikai következetlenségét akar ránk sütni, mert — szerinte — mi a minap gunyolódva emlékeztünk meg a Wlassics-féle jelöltségről, mint a melyet a pécsi szabadelvű párt Wlassicsra oktrojál,

Ma és minden péntek este 6 órától kezdve kitünő

halakból, ugmint harcsa, kecsge, balatoni fogas, ponty, cigányhal és kárászból főzött

szegedi halászlé és turós csusza kapható.

Tisztelettel
KULIN HENRIK, vasuti vendéglős.

Friss kőbányai Dréher-sör. — Jó minőségű hegyi borok. — Pontos kiszolgálás.

most pedig a Pesti Hirlap ama hírével szemben, hogy Wlassics hajlandó ezt a jelöltséget elfogadni, már azt mondtuk, hogy Wlassics nem is kell a pécsi szabadelvű pártnak.

Nos, e részben kedves laptársunk egy kis tévedésben leledzik, mert mi soha sem irtuk, hogy a pécsi szabadelvű párt akarja a jelöltséget Wlassicsra ráoktrojálni, hanem május 7-iki számunkban csak a fővárosi lapoknak azt a hirasát regisztráltuk, hogy Wlassics jelöltése érdekében Csáktornya, Nagy-Kanizsa, Sopron, Győr és Pécs (?) együtt versenyeznek s épen a Pécs után tett kérdőjellel jeleztük, hogy Pécs városának ilyenféle versengése nem felel meg a valóságnak.

Igaz, hogy ehhez a híreszteléshez megjegyztük, miszerint a pécsi szabadelvű párti választók egy része minden áron le szeretné gyűrni a versenyben a többi négy várost, de ez alatt sem mi, sem más, a pécsi viszonyokkal ismerős nem érthettünk mást, mint azt az egypár urat, akikről tegnapi közleményünkben is azt irtuk, hogy szeretnek a pécsi mandátummal a miniszteri előszobákban házalni s a kiki most is elhiszszük, hogy azt Wlassicsnak felkinálták.

A Pécsi Napló is beismeri, hogy a pécsi szabadelvű párt még nem tartott jelölő értekezletet, nem tagadhatja tehát, hogy a pécsi szabadelvű párt a jelölésre vonatkozó kívánságának kifejezést még nem adott. Mikor ezzel szemben a kormánypárt egy sajtó organuma, mely a Pécsi Napló szerint jól ismeri Wlassics miniszter szándékát, tendenciozusan s a sugalmazottság látszatával már most híreszteli, hogy a miniszter a jelöltség elfogadására hajlandónak mutatkozik, — akkor nyugodtan bizzuk a közönségre, vajjon ez az előre kijelentett elfogadási hajlandóság időelőtti-e, vagy ami tegnapi közleményünk, a mely tiltakozott az ellen, hogy egypár szerepelni szerető ur ajánlatát úgy tüntessék fel, mint a *pécsiek* (tehát nem is csupán a szabadelvű pártiak) erős óhaját és Pécs városáról, mikor még jelölés sem történt, már mint Wlassics miniszter kerületéről beszéljenek, mert a kegyelmes ur hajlandó a mandátumot elfogadni.

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A csere.

(Vigjáték egy felvonásban.)

Irta: **Hegyháti.**

(Folyt. és vége.)

II. Jelenet.

(Sízhely: Balambér lakása; idő 1901. jan.)

Mártha: (Igész, lenge pongyolában.) Igazán, rettenetes helyzete van egy hat hetes menyecskének. Hát ezért mentem férjhez? Oh boldog, boldogult leány évek. Bizony, ki hitte volna, hogy az az udvarias, előzékeny, sikkes Balambér ur egy ilyen dörmögő, vén jegesmedvévé fajuljon hymen láncában. Én bizony egészen másnak képzeltem a házasságot, a . . . mézes heteket. Istenem, sirni tudnék, ha rá gondolok, mily gyorsan tüntek el a . . . a hetek, ilyen ember mellett. Tizenhét éves leány és egy harmincöt éves kopasz, potrohos fagyos szent. Br. Nappai künn kóborol a szántó földön, erdőn, este elibém térdel, csókolja kezemet, ruhát, ékszeret tucatszámra hozat, elhurcol bálba, hangversenyre, meg mit tudom én hova, ide hozza a nyakamra a sok vendéget és azt hiszi, hogy ezzel megelégedhetik egy hat hetes asszony. Hát ennyiből állnak a mézes hetek? Köszönöm szépen. Mily banális fogalma van ennek a Balambérnek a házasságról? A klubban tarokkozik, óh, ott jól

A tej és tejtermékek szomorú szerepe Pécs közegészségügyében.

Pécs, 1901. június 13.

A város közegészségügyi bizottságának ülésein mindannyiszor ijesztő számokat hallunk elhangzani a városunkban dühöngő halálozást illetőleg. Folytonosan oly számok szerepelnek e statisztikai rovatban helyi viszonyainkat illetőleg, melyek az országos átlagot, sőt az európai középszámot jóval felülmúlják. Szomorú tény ez, de való! S ha keressük a nagy halálozási arányok okát városunkban, találunk nem egyet, hanem tömegesen kerülnek azok szemünk elé. Nem egyszer mutatunk már rá lapunkban azon egészségügyi hiányokra, melyek városunkban a közegészséget egyenesen hivatvák aláásni.

Ez alkalommal a tej és tejtermékek szomorú szerepére mutatunk rá, illetve azon ázsiai állapotokra, a melyek e fontos s nélkülözhetetlen táplálószer forgalomba hozatala, elárúsítása körül tapasztalhatók. Ezek az állapotok aztán — mert teljes objektivitással fogjuk azokat leírni — nagy részt magyarázatát fogják adni annak, hogy mi is egyik fő oka Pécs város nagy halandóságának. Ez oly kérdés, mely elől sem a hatóságok, sem az egyesek nem zárkozhatnak el s így mindenkinek figyelmébe ajánljuk.

Tudvalevő dolog, hogy mindazon ipari és közhasználati anyag, mely az ember táplálkozási és élvezeti szükségének kielégítésére szolgál, a közegészség érdekében különös rendőri és orvosrendőri felügyelet és ellenőrzés alatt áll. A tej és tejtermékek elsőrendű táplálkozási cikkek s mint ilyenek, e népes, nagy városban nagy konzumációval bírnak s így produkciójuknak is nagynak kell lenni, annál is inkább, mert e cikk nélkül nem létezik család. Tekintve ezt s a város kétségbeejtő egészségügyi s halálozási viszonyait, a tej és tejtermékek forgalomba hozatalára s előállítására oly kevés gond fordítatik, hogy a *hatósági ellenőrzés a közegészség érdekében nem is érezhető.*

A szoros értelemben vett tejszarnokok tulajdonosai kötelezve, hogy üzlethelyiségükben minden tekintetben kitögástalan tisztaság

s rend legyen, úgy az edényeket, mint a kezelést s a kezelőszemélyzetet illetőleg.

Már most aztán tessék bepillantani a szatócsboltokba. Van a kezünkben egy névsor, melyen vagy nyolcvan szatócs van feljegyezve, a kik tejet árulnak. E szatócsboltokban, fűszer-, hentes-, almás-, cipész- és hajmás üzletekben, sőt a szegényebb sorsuaknál a magánpiccelakásokban — mert ilyenekben is árulnak tejet — elképzelhető, hogy mily ironikusan könnyelmű és nyilvános az egészségellenes kezelés. Fűszerek, petróleum, festőanyagok, heringek, zsir, füstölt hússal, állati s növényi hulladékok között ugyanabban a levegőben, ugyanaz a kéz vagy eszköz használata a tejkezelésben, melyet másra is használnak, aztán a magánlakásokban, hol a család tagjai öltözködnek, alusznak stb., mennyi és minő káros hatású anyaggal, porral, piszokkal s atmoszférával vegyül a tej és tejtermék, azt mindenki könnyen elgondolhatja. Vegyük ehhez az egyéni gondatlanságot s tisztátalanságot, az edények s merőeszközök milyenségét, azok elhelyezését — mert nem egy helyen a földön nyílt edényben tartják a tejet, mely ki van téve annak, hogy a járók-elők által felvert por, vagy a labbeli sára, vagy bizonyos bogár, féreg a tejbe szálljon, essék, illetve mászszék — mondom, ha mindezt hozzávesszük, ijesztő rémképet látjuk magunk előtt a tejkezelésnek s ez undorral tölt el bennünket.

Csoda, ha nem beteg minden ember? S eddig nem volt szigorú ellenőrzés. Tegnap bezártak néhány ily tejszarnokot. Mi ez? Legalább kétszáz ily tejszarnok van, tessék mind letiltani.

S ha ez volna minden! . . .

A vidékről óriási mennyiségben szállítanak be tejet kisebb és nagyobb tejgazdaságok s egyes tejtermelők.

Két vegyvizsgálati bizonyítványt volt szerencsénk betekinteni s mindkettőt azt bizonyította, hogy az az elárúsított tej, a melyet megvizsgáltak, minden, csak nem tej. És ezt a megvizsgált tejet két nagyobb tejgazdaságból szállították. Miből állhat a kisebb gazdaságok által szállított tej?

A tejesasszonyok — köztudomásu — vízzel elegyítik a tejet, a melyet lefőlöztek s a mely amugy is gyenge. Akárhányan üres

érzi magát, s ha itthon van, a rheumáról panaszkodik folyton. Tizenkét óráig remete vagyok, tizenkét óráig betegápoló, míg feleség csak — álomban. Nem borzasztó ez? Még csak nem is féltékeny. Fogadhatok bárkit, mehetek bárhova, s még azt sem kéri számon, kivolt itt, hol voltam, kivel beszéltem. Talán nem is szeret. Igazán, nem tudom, mit gondoljak Balambérről. A kezemet nyalja, falja, el nevez Ducinak, Mucinak, egyéb semmi. Hát ezért vett el? Csak még egyszer leány lehetnék, tudom Istenem . . . Ott van Kuni-gunda! Olyan, mint egy gőzkazán, ha egyet lép, meginog alatta a padolat, a feje akkora, mint a liceumi templom tornyának a gombja. Hozománya mi volt, majdnem semmi, míg nekem ötezer, záge öt ezer forint, nem is korona és mig ő a mellett a kedves, aranyos Adolár mellett táncolja át életét, én egy dörmögő jeges medve oldalán vezeklem végig éle . . . na persze . . . a mézes heteket. Én nem is tudom, mit szeretett Adolár abban a monstrumban. Igazán borzasztó. Mi más is Adolár, mint az én — már csak úgy mondom — Balambérom. Valóságos Adonisz ehhez a podagras rheuma fészekhez. Kedves, jó, csókolni való fiú Adolár, hanem az izlése borzasztóan kifecamított. Mily pompásan festene Kuni-gunda Balambér mellett, akárcsak ket párhuzamosan haladó lokomotív, meg én és . . . jaj Istenem, még utóbb is kihallgatja valaki titkomat. Még a neve is . . . Mélykuthi Adolár, milyen költőiesen hangzik. A mai lapban is van egy gyönyörű tárcája. Csak háromszor olvastam el, de . . . még egyszer elolvasom.

Olyan közvetlen melegséggel ír a szerelemről, a boldogságról, mintha csak az én szivembe mártaná tollát. Szinte magával ragadja az embert, csodálatos élénk fantáziájával s vele örül, vele zokog. És ha megszólaltatja a csalódott szív hurjait, minden szava egy köny, egy fájdalmas sóhaj . . . Oh Istenem, milyen borzasztó is az a csalódás. Ah . . . (Szemeit törli.) Nem, nem sirok. Ne lássa senki, hogy boldogtalan vagyok. Oh, Adolár . . . jaj Istenem, ha meghallotta valaki . . . (Az ajtón kopognak.)

III. Jelenet.

(Előbbi, Balambér és Adolár.)

Balambér: (Adolárral belépve.) Legjobb barátom, Mélykuthi Adolár.

Adolár: (Kezet csókolva Mártának.) Végtelenül boldognak érzem magam, hogy tiszteletemet tehetem.

Mártha: Tárcáiból már ismerem Mélykuthi urat.

Adolár: Csak hízogó lehet rám nézve.

Balambér: (Mártához:) Éledekém, meg fogsz bocsájtani, de okvetlenül meg kell jelennem a casino választmányi ülésén.

Mártha: Csak nem hagysz magunkra?

Balambér: Egyáltalán nem vagyok féltékeny.

Mártha: De kérlek!

Balambér: Bocsáss édesem, de minden körülmények között ott kell lennem. Az elnöknek egy sértő indítványát akarjuk megobstruálni.

Mártha: (Hálásan tekint Balambérra.) Ha éppen el kell menned . . .

kannával jönnek be a vámon s itt megvesznek néhány liter tejet s azt megszaportítják.

A tejfel is hamis. A lefőltözött tejet liszttel, vagy keményítővel keverik s egy tojás sárgájával megfestik.

Ilyen — s tán ennél rosszabb — kutyvalékok kerülnek a pécsi piacon forgalomba tej és tejtermékek gyanánt. Hogy pedig mindez mint mindennapi táplálék, mily káros hatással lehet az egészségre, azt még a laikus is beláthatja.

Ezek a termékek megmérgezik az ember szervezetét, vagy légenyhébb esetben étvágytalanságot szűnnek. S mindez nem aláírása a közegészségnek s oka, nagy oka a nagy halálozásnak?

Az 1895. XLVI. t. c s ennek végrehajtása tárgyában az 38286/896. sz. földművelésgyi miniszteri rendelet ellenére s jóllehet vannak kerületi és rendőri orvosaink s van rendőrségünk, hamisítatlan tejet s tejterméket még sem élvezhetünk s az egészségünk elleni kihágások, sőt merényletek megadályozva nincsenek.

Szükséges volna a tejárlásra iparhátsági engedély elsősorban. — Tejárulást pedig csak külön e célra berendezett helyiségben szabad engedélyezni, melynek tisztaságát s minden tekintetben célszerű berendezését s az elárúsítók egészségi s tiszta állapotát a rendőrség, illetve a rendőr-orvos kötelessége volna a legszigorubban ellenőrizni.

A városi vámonnál a tejet, turót s tejfelt vegyék szakértő emberek szigorú vizsgálat alá s e szigorú ellenőrzést tartsák fenn az utcákon s piacon is egyaránt. Lássák el az árusokat vizsgálati bárcával. Ehhez képest létesítse a hatóság a vizsgázott egészségügyi biztosok testületét.

Tán pénzbe fog kerülni mindez, de nem szabad eléjteni e legszükségesebb intézkedéseket azon megokolással, hogy nincs pénz. Erre kell pénzt teremteni, mert ez a város egészsége.

E szellemben folyamodott néhány pécsi tejárú egy ismert ügyvéd révén a közigazgatási bizottság elnökéhez s ennek a folyamodványának az incitívájára — a mi a legvalószínűbb — látogatja sorba a rendőrség a tejcarnokokat s vizsgálja azokat a legnagyobb szigorral. És ez helyén is van. Régen kellett

volna már. De ne elégedjenek meg ezzel a razzival, hanem legyenek rajta, hogy az általunk elmondottak — miket az említett kérvény is magában foglal — valamint a fentebb hivatkozott törvénycikk s miniszteri rendelet ezután is ne maradjon írott malaszt, mint eddig volt.

*

A város közigazgatási bizottsága mai ülésében tárgyalta a fentebbi panaszokat. Az az hogy nem tárgyalta, csak meghallgatta Cíver Elek dr. tiszti főorvos véleményét, a ki bizony *mindenben beismerte a fenti panaszok fennállását*. Szerinte egész csomó feljelentés van a rendőrségnél a tejárú szatócsok ellen s folyik is ügyükben a vizsgálat. A mostani eszközökkel azonban sohasem lehet teljes ellenőrzést biztosítani; ehhez *vegyvizsgálati állomás felállítása* szükséges. Mindazonáltal a tiszti főorvos óhajtotta, hogy adja ki a bizottság a panaszkervényt a polgármesternek, a ki az ügyet tanulmányozza s tegyen a tejmizériák megszüntetése iránt javaslatot.

E javaslatot a közrendészeti bizottság fogja majd elsősorban elbírálni s a mizériák megszüntetésének *szabályrendeletileg* eszközölhető módjáról gondoskodni.

Az ülés ki is adta ily célból a kérvényt a polgármesternek s már a *legközelebbi közigazgatási ülésen* jelentést fog tenni a polgármester az ügy mibenállásáról.

Rabló cigánybanda.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. június 13.

Mintha a rég mult idők rablóromantikájának minden fejezetet, elkezdve a kapcabetyárok csirketolvajlásától, fel a kriminalistáknak is gondot okozó bonyolult betöréses rablógyilkosságokig, mind a cigányokban ujhodnának fel, nem mulik el het anélkül, hogy a fekete legények közül egynehányan ne beszélgetnének magukról, még pedig oly hangon, melynek forrása a bünkrónikában lakad.

A legújabb »cigányműködésről« szóló hirt *Siklósról* vesszük, honnan tudósítónk a következőket írja:

»Már többször érkezett panasz a csendőrséghez, hogy majd az egyik, majd a má-

sik községben lopások történnek, de jó sokáig nem jöttek rá a tettesekre, kiknek kilétét a legszorgosabb nyomozásnak sem sikerült kipuhatolni. A közelmúltban aztán megtörtént, hogy egy cigány ember, kinek háta *össze-vissza volt szurkálva*, bement Siklósról azzal a panaszzal, hogy őt majdnem agyonverték társai. Vallatásra fogták, s ebből a verekedésből kifolyólag napfényre került minden.

A dolog — ugyanis — akként történt, hogy egy a község határában megtelepedett cigánybanda szétosztva, kéregetés ürügye alatt a járási községek minden házában megfordult s a hol véletlenül alkalmuk kínálkozott, elemeltek mindent a mi elemelhető volt.

Osztokodás közben aztán összeveszték egymással a fekete legények, úgy hogy a panaszos cigánynak véresre szurkálták a hátát. — Így aztán nyomára jöttek a lopásoknak s a csendőrök fáradságos nyomozás és több napi vallatás után a cigány banda egész csinos bűnlajstromát állították össze.

Igy a mult május hó hetedikén *Tóth István* kistótfalusi lakos kárára elkövettek egy ötszáz koronás lopást. Ugyancsak a mult hó huszonkettedikén *Pap Dániel* kis-szent-mártoni lakostól elloptak kétszázhetven koronát.

Reisch Ede siklósi lakos cipésztől elloptak ötven korona értékű cipőt.

Hofbauer Vilmos ipacsfai lakos pincéjéből elloptak tizenkilenc korona értékű bort.

Ugyancsak bort loptak a pinceablakok betörése után *Lauber Ferenc* viszlói lakos pincéjéből negyvennyolc korona értékben

Józsa József gyüdi lakos udvarából elemeltek két pár ludat tiz korona értékben.

Bagi Antal szavai lakos házában élnek idején feltörték az éléskamrát s onnan egy nagy bödön zsirt loptak el.

Grünhut Adolf, *Cseh Sándor* kémesi, *Grünhut József* és *György Ferenc* cuni kereskedők kárára negyvenkét korona értékű élelmiszert és ruhaneműt loptak.

És végül *Dosler Ferenc* hiricsi lakostól kilencszázharmincnyolc korona értékben készpénzt és ékszereket raboltak. Az összes elloptott tárgyak összértéke *ezernyolcszáz tizen-nyolc korona és 30 fillért* tesz ki.

A jeles cigánybanda tagjai: *Petrovics Pál*, *Petrovics György*, *Petrovics Mari*, *Kalányos Verona*, *Petrovics Lajos*, *Petrovics János*,

lett az ábránd. Ah . . . (szemeit törli.) Nem sirok, nem Ne lássa senki, hogy boldogtalan vagyok. Óh Balam . . . jaj Istenem, ha meghallotta volna valaki . . . (Az ajtón kopognak.)

V. Jelenet.

(Előbbi, Adolár és Balambér.)

Adolár (Balambérral belépve): Legjobb barátom Földessy Balambér.

Balambér (kezet csókol Kunigundának): Végtelenül boldognak érzem magam, hogy tiszteletemet tehetem.

Kunigunda: Lovagias ügyei révén már ismerem Földessy urat.

Balambér: Csak hízog lehet én reám nézve.

Adolár (Kunigundához): Édeském, meg fogsz bocsájtani, de okvetlen el kell mennem a szerkesztőségbe.

Kunigunda: Talán csak nem hagysz magunkra?

Adolár: Egyáltalában nem vagyok féltékeny.

Kunigunda: De kérlek!

Adolár: Bocsáss édesem, de minden körülmény között ott kell lennem. Egy cikket kell írnom az inkompatibilitási törvényjavaslat ellen.

Kunigunda (hálásan tekint Adolárra): Ha épen el kell menned . . .

Adolár: Balambér barátom lesz szives addig mulattatni.

Balambér: Helyes, csak támadd az inkompatibilitást. (Félre) Én addig itt védem az

Balambér: Adolár barátom majd lesz lesz szives addig mulattatni.

Adolár: Helyes. Ha kell, csak obstruáljatok. (Félre.) Én majd obstruálok. (Balambér el. Mártha és Adolár halkán beszélnek.)

IV. Jelenet.

(Szinhely: Adolár lakása. Idő: 1901. jan.)

Kunigunda: És az ilyen remeteéletet nevezik mézesheteknek. Hallatlan. Épen ma vagyok hat hetes asszony s itt sóhajtozom a négy fal között. Óh, ha mindezt tudtam volna. Ugyan ki nézte ki volna ebből a kis-asszony-szelidségű Adolárból, hogy oly rettenetes csélcsep. Istenem, sirni tudnék, ha rá gondolok, mint tűnik el egyik nap a másik után s míg én azokat a füstbe ment szép leányalmokat siratom, férjem más asszonyok után futkos. Én ugyan még bizonyosat nem tudok, de hiszen ki is kaparnám a két szemét, ha valamit észrevennék, Esküdözök égre-földre, hogy szeret, hogy csak engem szeret de lehet-e a férfi esküdözéseinek hinni? A kezemet nyaljafalja és azt hiszi, hogy az nekem elég; hízog, hajigálja az üres frázisokat és ezzel vége. No köszönöm az ilyen mézesheteket. De minő önzők ezek a férfiak. Elvesznek egy fiatal leányt, azt is talán a hozomány kedvéért, aztán becsukják a négy festett fal közé, ők meg járnak estélyre, bárra, színházba, persze tudósi-tói minőségben; ha történetesen itthon rekednek, sóhajtoznak, felborzolják gabancos hajukat, irnak, megint sóhajtoznak és megint irnak. Borzasztók ezek az irók; éppenséggel semmi érzékük sincs a . . . hogy is mondjam

. . . családi életbe. Hát mi vagyok én itt? feleség? Igen, hat hetes feleség, ki ha felkel is sir, ha lefekszik is sir. Ugyáltszik az irók mind abból indulnak ki, hogy öreg ember nem vén ember s vénségükre tartogatják a mézesheteket, mert nekem ugyan még nem volt egy napom sem mézes. Igazán, nem tudom, mit gondoljak Adolárról. Elnevez üdvének, boldogságának, eszményképének és ez neki elég. De nekem nem elég ám Hát ezért vett el? Óh, én szerencsétlen Ott van Mártha, oly filigrán, mint egy háromszor megőzvegyült cinege, a hozománya mi volt, majdnem semmi, míg nekem ötezer, záge ötezer forintom, nem is korona s míg ő amellet a művelt, sikkes atléta Balambér mellett mosolyogja végig életét, én egy csélcsep, hideg pástétom oldala mellett vezeklem végig éle . . . na persze, a mézesheteket. Ugyan mit szerethetett Balambér Márthán. Se szép, se kedves, se gazdag. A termete meg, hahá, semmi, egy felöltözött kleiderstok. És Balambér, ez az előkelő, művelt, igazi férfiszépség, aki minden ujjára tiz leányt kapott volna, ezen a foppiskálón akadott meg. Nem borzasztó ez? Hát van a férfiaknak izlése? Mily pompásan festene Adolár és Mártha, akárcsak két villámharító, míg én és . . . jaj Istenem, még utóbb is kihallgatja valaki a titkomat. Sajnálom szegény Balambért. De hova beszélék, hisz én vagyok a szárandó, a szerencsétlen. Óh, ha visszagon-dolok azokra a megboldogult boldog leánykori évekre. Mint szőttem a jövő álmát, szerelemről, boldogságról ábrándoztam. Szerelem és boldogság? Szétosztott a szép álmom, semmivé

Petrovics Ferenc, Petrovics József, Petrovics István, Korpács Mari, Petrovics Margit, siklósi, gyűdi, vokányi és nagy budméri cigányok, kiket bekísértek a pécsi kir. ügyészség fogházába.

Hírek.

Pécs, 1901. június 13.

Állapotok.

Jött, látott s győzött a bur s hogy
Szólt az ifju szép De Wett,
Szent ügyével, lángszavával
Szívet és elmét bevett.

Hogy nem ott jött, merre diszszel
Vártuk, az se nagy dolog,
Ez De Wették taktikája,
Tudják jól az angolok.

Nem féltém a burt, ha nézem
S hallom ezt a daliát,
Mind ha ilyen, nem triumfál
Dávidon a Góliáth.

Sziveinkbe, hő imánkba
Foglalunk burt s háborut,
Mert e nép szent hamvainkra
Könnyet ont, s tesz koszorut.

Szent szabadság glóriája
Óh övezd e kis hazát,
Mely adott e korcs világnak
Ily fiukat, s oly atyát!

... S mintha én magam hazudnám,
Hogyha, nézek szertesztét,
Burt ölelve, ángliusnak,
Szállitunk zabot, gebét.

S mig a bur felistenekre
Leskelődik száz halál,
Nalunk száz angol szabásu
"Bajnok" száguld, s zug-kapál.

Lawn-tennis, foot-ball, bicikli
Bajnok népe visz hadat,
S a mi népünk büszke erre,
Izma bár attól dagad.

Kár, hogy még "kintorna bajnok"
Nincs, kit ünnepelhetünk,

inkompatibilitást. (Adolár el. Kunigunda és Balambér halkan beszélnek.)

VI. Jelenet.

(Színhely: egy szálloda folyosója. Idő 1901. március. Balambér, Adolár, Kunigunda és Mártha. A 17-es szobából Balambér és Kunigunda, a 18-asból Adolár és Mártha jönnek ki karonfogva.)

Balambér: Mártha, te itt?

Adolár: Kunigunda, te itt?

Mártha: Hát így obstruálunk, haha.

Kunigunda: Hát ez az inkompatibilitás, hahaha.

Balambér: Ez magyarázatot kíván.

Adolár: Igen, ez magyarázatot kíván.

Mártha: Ime a magyarázat, tisztelt férj-uraim. Én és Kunigunda gyermekkori jó barátok vagyunk... (félre) Biz, nem bánom a cserét.

Kunigunda: És miután önök erről mit sem tudtak, meg akartuk vele lepni. Mi meg vagyunk elégedve a magyarázattal, azt hiszem önök is. (félre) A cserét ugyan nem bánom.

Balambér (Márthához): Bocsáss, hogy egy pillanatig is... (Kezet csókol Mártának. Félre.) Szánlak, Adolár, de a csere pompán sikerült.

Adolár (Kunigundához): Bocsáss, hogy egy pillanatig is... (kezet csókol Kunigundának. Félre.) Szánlak, Balambér; a cserével teljesen meg vagyok elégedve.

(Függöny.)

Ez diszité tán leginkább
Ujraoltott nemzetünk.

... Bliktri mind! Mi békejegyben
Éltünk, s boldogok vagyunk,
Dolgozunk, szépen gyarapszunk,
S támad egyre több vagyunk.

Tyukeszemmel én nem értem,
Mily dicső ez állapot,
Szittyá-fajtám hát lapozd át
A hivatalos lapot.

Uj nemzetség, uj kereszt! S ha
Eltűnődöm ily helyen:
Ha van érdemnek jutalma,
Kell, hogy érdem is legyen.

S szent igaz! magyar nemesség
Illet meg demokratát
És e mellett sok kuvasznak,
Ez minő örömet ad.

Archivumban kutyaőrnek
Bottal üthetjük nyomát,
Mert manapság csak nyulbőrre.
Irhatnak ősi diplomát.

Jó Darányi Nácival sem
Kezdek én patáliát,
Hogy gulyásnak a nyakára
Köt ezüst medáliát.

Csak gyanakszom, hogy kanászból
Is csinál még maskurát,
S a juhász irigy szemekkel
Nézi majd a szamarát.

... S hogy megint csak bur vidékre
Hajt a szív és képzelet,
Függetlenség büszke pártját
Kérem én, hogy hol lehet?

Hol vagy Ádám? Nagy dologban
Fárad, békeformulán,
S hallom, sikerrel végzi
Erdélyben s Békés Gyulán

És kipattan, hogy vezére,
Szitja ott a pártviszályt,
Ki a pártra a nevéen tul
Nem hozott mást mint osztályt.

Az apában áldjuk azt a
Szent nevet, s van egy vigasz,
Hogy nekünk e szent ereklje
Már nem is név, eszme az!

Laackó.

Naptrend 1901. június 14-én.

Naptár: péntek, június 14. — Róm. kath.: Jézus Szt-Szive. — Prot.: Vazul. — Görög-kel.: (jun. 1.) Jusztin. — Zsidó: Sziván 27. — Nap kél 3 óra 47 perckor; nyugszik 7 óra 42 perckor. — Hold kél éjjel 1 óra 58 perckor; nyugszik 5 óra 22 perckor délután. — A nap leghosszabb: 15 óra 57 perc.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő és zivatarok várhatók.

— (Pécs város közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését Majorossy Imre polgármester elnöklelte alatt a városháza közgyűlési termében. Az ülésen résztvettek: Tróber Aladár dr. főjegyző, Cirer Elek dr. tiszti főorvos, Erreth János, Kindl József, Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgató, Salamon József kir. tanfelügyelő, Fekete Mihály tiszti főügyész, Záray Károly dr., Kovácsfi Kálmán kir. főmérnök, Nendvich Andor árvaszéki elnök, Aidinger János, Krassnay Mihály, Tichy Ferenc dr. másodaljegyző, Guth Béla harmadaljegyző, Déván Ottó kir. ügyész és Szuly János. Az ülés tudomásul vette az árvaszéki elnök, a tiszti főügyész, a kir. főmérnök, a kir. ügyész és a kir. tanfelügyelő jelentéseit s az előadók ügyeinek letárgyalása után az ülés tizenegy óra után véget ért.

— (Az áll. főreáliskola torna-és dal-ünnepélye.) Tegnap, szerdán délután tartotta meg a helybeli állami főreáliskola évvégi tornavizsgálatát, mely ezen intézet finom műizlésű igazgatójának gondoskodása, önfeláldozó fáradozása folytán egyúttal dalünnepélylyel is össze volt kapcsolva. Délután 5 órakor vonultak fel a tetszetős dreszbe öltözött tanulók harsogó trombita és vig dobszó mellett a tornacsarnokba. Minthogy a tornacsarnok nyári gyakorló helye a főreáliskolai torna és dalünnepély folyton növekvő népszerűsége folytán évről-évre mindinkább szűkebbnek bizonyult, az idén a város bőkezűségéből a tornacsarnok nyugati oldalán létesült középiskolai játszótéren folyt le az ünnepély, mely tér sokkal nagyobb terjedelme folytán jobban betudta fogadni a tömegesen odasereglett közönséget. A közönség nagyobb részét hölgyek képezték, kik szemet gyönyörködtető színes nyári toalettjeikkel nagyban emelték a szép képet, melyet a nemzeti és városi színű zászlókkal feldíszített tér nyújtott. Az ünnepély műsora a következő volt: Sorakozás, sorbontás, egyszerű szabadgyakorlatok, csigakör, síkfutás: bemutatták az I. és II. osztály tanulói. — Fölvonulás, rud-szabadgyakorlatok és szabadgyakorlatok állás-változtatással; kötélhuzás: bemutatták a III. osztály növendékei. — Vasbotgyakorlatok; magasugrás, ugrás a lovon: bemutatva a IV. osztálybeliek által. — Ének vegyes karban a cs. és kir. 52. gyalogezred zenekarának kíséretével: Hymnus Erkel F. től; Diadalének Händler F. »Makkabens« oratoriumából; magyar népegyveleg; Üdvözet Mendelsohn B. től; Torna-induló Gebauer A.-tól. Az ének után hangzott fel az első taps, melylyel a közönség a jól begyakorolt és fegyelmezett ifjusági énekkar szabatos előadását honorálta. A taps mindinkább növekedett a felsőbb osztályu tanulóknak ezután következett mutatványainál a korláton, a magas nyujtón, a magasba való sulydobásnál s rügódeszkáról való magas ugrásnál, a hol a legügyesebb tornászoknak bizonyultak: Loossek Antal I. A., Kovács István I. B., Fridrich József II. A., Spitzer Ernő II. B. o. tanulók a síkfutásban; Hermann Ernő (155 cm.) és Szikora Oszkár (150. cm.) IV. o. tanulók a magasugrásban; Jokics Tivadar VII. o. és Grünhut Gyula VI. o. tanuló a lóugrásban; Gebauer Ernő VIII. o., Jokics Tivadar, Masaly József VII. o., Papp Ferenc, Grünhut Gyula, Tobak Ferenc VI. o. tanulók a rugó deszkáról való magasugrásban; Gebauer Ernő VIII. o. (490 cm.) és Masaly József (470 cm.) VII. o. tanulók a magasban való sulydobásban; Stern Dávid VII. o., Papp Ferenc, Burger Sándor VI. o. és Skolnik Pál III. o. tanulók szebbnél-szebb mutatványokat produkáltak a magas nyujtón, valamint sikerültek voltak az álló gulák szabadon álló létrákon, mely mutatvány befejezte a főreáliskolának minden ízébensikerült torna- és dal-ünnepélyét. Ujból meggyőződünk, hogy Dischka Győző igazgató modern pädagogus létére, teljesen át van hatva a testet edző tornászást s a kedélyt nemesítő ének fontosságáról s a nála megszokott erélyével és lankadatlan buzgalmával a legújabb paeadagogiának ezen tanait a vezetése alatt álló intézetben a maguk egészében meg is valósítja.

— (Hivatalos vizsgálat Rácmecskén.) Mint lapunk tegnap esti számában már megirtuk, odakint Rácmecskén javában folyik a vizsgálat Ssita Sándor, a megszökött rácmecskői körjegyző által elkövetett hivatali visszaélések és bűnös pénzmanipulációk tárgyában. A körjegyzői hivatal számadási könyvei és pénztári naplójának lezárása végett Tormay Károly alispán ma Doroszlai Lajos, vármegyei alszámvevőt küldötte ki Rácmecskére.

— (Jól folyik be az adó.) Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgató jelentette a városi közigazgatási bizottság mai ülésén, hogy a múlt hóban egyenesadóknak

121.935 kor. folyt be, míg a múlt év május havában csak 119.944 korona. A folyó év öt hónapjában 308.842 kor. volt a jövedelem; míg a múlt esztendő öt hónapjában 306.947 korona. Tehát az idén jobban folytak be az adók, mint tavaly.

— **(Szent Antal napja.)** Ma ülte a katolikus világ paduai szent Antal ünnepét. Paduai szent Antalt a legujabb kor szentjének lehet nevezni, mert manapság az ő kultusza különösen el van terjedve az egész földön s a földkerekség összes néposztályai közt. Mindenki, a ki hozzá folyamodik, meghallgatást talál, kérése teljesül. — Páduai szent Antal egyebekben pedig a szegények pártfogója, védőszentje. Az ő neve alatt különböző egyletek alakulnak, melyek a szűkölködőket segítik. — Ma a ferencrendiek templomában nagy bucsu volt, melyre a vidék számtalan faluja jött be processzióval. A templomot egész nap zsufolásig megtöltötte az ájtatos közönség. Dél előtt 10 órakor ünnepélyes nagy mise s szentbeszéd volt. A templom előtti téren pedig ott állott a mézesbábos s egyéb sátrak serege, melyek körül a jó falusi nép aprajánagyja sürgött-forgott a nap folyamán.

— **(Egyhavi rend.)** A város közigazgatási bizottságának mai ülésén felolvasott polgármesteri jelentés szerint a közigazgatási iktatóba beérkezett a múlt hónapban 2855 ügydarab; hátralék volt 1054 darab. Elintéztetett 3207 darab; áthozatott a folyó hóra 542 darab. A rendőrkapitányi iktatóba érkezett 1140 darab; hátralék volt 505 darab. Elintéztetett 1545 darab; a folyó hóra áthozatott 571 darab. Kihágási ügy volt 416 új és 326 régi; elintéztetett 428; hátralék maradt 304. Iparigazolvány 21; igazolójegy 70, cselédkönyv 50 adatott ki. Letartóztatott 123 egyén; eltoloncoltatott kötött utlevéllel 20, kísérettel 9. A vidékről érkezett utasok száma 1028 volt. A községi bírósághoz a központban érkezett 544 panasz; hátralék volt 36. Megszűnt 42; letárgyalatott 502; hátralék maradt 38. A bányatelepi községi bíróságnál 88 ügyből letárgyalatott 50; megszűnt 38. Utadóban 9720 kor. folyt be; 318 koronával több, mint az előző hónapban.

— **(Pályázat.)** A szentlőrinci járás-bíróságnál egy végrehajtói állás van üreseedésben. Pályázni lehet tizennégy nap alatt a pécsi kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Élet és halál.)** Javulnak a közegészségi viszonyok: ezt jelentette ma a város közigazgatási bizottságának Csirer Elek dr., tiszti főorvos. Bányatelepen ugyan a múlt hónapban járványosan fellépett a kanyaró, de enyhe jelleggel folyt le s ma már a járvány meg is szűnt. A kórházakban ápolott betegek száma 72 apadást mutat; mert míg áprilisban 736, addig májusban 664 beteg ápolatott a köz-kórházakban, még pedig a városi köz-kórházban 528, az irgalmassokéban 88 és a bányatelepiben 48 beteg. Élve született a múlt hónapban a város területén 111 egyén; 67 fiú és 44 nő. Meghalt 100 egyén; 59 fiú és 41 nő. Ha a kórházban elhalt idegenek számát levonjuk, úgy 111 születéssel szemben csak 84 halálozás áll be. Rendkívüli haláleset 3 fordult elő; 2 önkasztás és 1 lövés általi öngyilkosság. Közkieltségen való gyógykezelést 209 egyén vett igénybe. Beoltatott 551 gyermek.

— **(Új anyakönyvvezető.)** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Baranya vármegyében a harkányi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Kincses Andor ev. ref. tanítót nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Nyilvános köszönet.)** A „Pécsi Polgári Daloskör“ választmánya ez uton mond köszönetet a „br. Hirsch Mór jótékony-sági egyesület“ pécsi fiókja vezetésének azon előzékeny figyelmeért, hogy rajálisukon történt közreműködéséért 40 koronát a Daloskör uta-

zási alapja javára ajándékozni szives volt. Pécsen, 1901. évi június 13-án a „Pécsi Polgári Daloskör“ választmánya nevében Schvarc Károly s. k. alelnök,

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 13-án reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban a víz 1000 kb., az ellentartóban 620 kb. volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1920 köbméternek találtatott.

— **(Joggyakornoki kinevezések.)** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke Trinn Miklós, tolnavarazsdi lakos jogszigorlót és Liebhard József pécsi kir. jásbírói joggyakornokot a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokokká nevezte ki.

— **(A harkányi fürdő.)** A harkányi gyógyfürdő, mely Pécsnek és vidékének, a szomszédos megyéknek kedvenc üdülő-helye is, tekintélyes hírnévnek örvend ama gyógyító erő révén, mely kénytelenül vizében rejlik. Harkányt minden nyáron tömegesen keresik fel a betegek, hogy gyógyulást találjanak. Mint a fürdőigazgatóság értesít bennünket, Harkányban most a fürdővendégek száma 603. Nagy szám ez, tekintve Harkány viszonyait s csak arról tanuskodik, hogy kellő reklam mellett versenyre kelhetne bármely nagynevű gyógyfürdővel.

— **(Névmagyarosítás.)** Kiskoru Szokolics János, Mágocson állomásozó m. kir. csendőr, vezetéknévének „Szokol“-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedett.

— **(Verekedő lakók.)** Nagy ribillió volt tegnap este a Munkácsy-utca 17. számú házban. Két ottani lakó megtámadott egy harmadikat boszúból s véresre verték. A verekedésnek az előhívott rendőrök vetettek véget s a verekedő lakók ellen megtették a följelentést a bírósághoz.

— **(Szerelmi dráma.)** A vámi erdőben, mint szegzárdi levelezőnk írja, borzalmas szerelmi dráma történt. Klézl Sándor szegzárdi 20 éves jómódu polgárlegény beleszeretett Kovács Erzsébet szegzárdi 17 éves szép leányba, a ki szerelmét hűségesen viszonozta is. A legény feleségül akarta venni Kovács Erzsébetet s ezt közölte szüleivel, a kik azonban hallani sem akartak arról, hogy fiuk szegény leányt hozzon a házhoz. Ez aztán annyira elkészerítette a szerelmeseket, hogy közösen halálra szánták el magukat, hogyha már nem lehetnek egyek az életben, legalább egyesülhessenek a halálban. Klézl Sándor borotvával elvágta kedvesének a nyakát, majd meg a saját nyakát vágta át. A szerelmes öngyilkos párt vérükben fetrengve egy utas találta meg, a ki rögtön hirt adott a városba, a honnan nyomban kiment a vizsgálat. Mindkettőnek sebtét bekötötték, azonban életben tartani őket lehetetlen, mert gégejük is át van metszve és sok vért vesztek. Haldokolva a szegzárdi Ferenc-kórházba szállították őket.

— **(Az ország népessége.)** Április hónapban, mint a központi statisztikai hivatal legujabb kiadásában olvassuk, 60.371 gyermek született Magyarországon, ezek közül holtan 1.283. Meghalt 43.920 ember, a szaporodás tehát 16.450, a mi a múltév megfelelő időszakához képest 2.909 főnyi emelkedést jelent. Legmagassabb a születések aránya a Tiszántul, a legalacsonyabb a Dunántul, a vármegyék közül Szabolcs az első, az utolsó helyen Nagy-Küküllő vármegye áll. A városok közül a születések számaránya tekintetében Szabadka áll az első helyen, az utolsón Zombor. A halandóság a legnagyobb volt a Tiszántul és a legkisebb a Dunántul. A vármegyék közül Trencsén adja a legkedvezőtlenebb, Ungvármegye a legkedvezőbb arányszámot, a városok közt Ujvidéken volt a legkevesebb és Zomborban a legtöbb haláleset. A szaporodás a Tiszán innen a legnagyobb, Erdélyben a legkisebb. A megyék közül Szabolcs megye, a

városok között Komárom szaporodott a legjobban. Pécs, Baja, Zombor és Pancsova városokban a halálesetek száma fölülmulta a születéseket. 121 községben a halálozások öttel fölülmulták a születéseket, közülök 12-ben egy születés sem volt.

— **(Sötét bűnök.)** A németbolyi csendőrség járőre Kéménden való portyázása alkalmával kinyomozta, hogy Hogaman Róza cselédleány öt hetes méhmagzatát elhajtotta. Kihallgatása alkalmával beismerte azt is, hogy hasonló műveletet már egy ízben végzett magán, midőn t. i. múlt évi augusztus hó 11-én szintén elhajtotta tiz hetes méhmagzatát. — Ugyanazon alkalommal kinyomozta a járőr, hogy Gungl Erzsébet nevű kéméncselédleány szintén elhajtotta méhmagzatát. Kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy a bűnös manipulációra a főnnebb nevezett Hogaman Róza oktatta ki őt.

— **(Díjak a vásárengedélyekért.)** Különös új jövedelmi forrást nyit az államnak a keresk. miniszter egy rendelete, mely ma érkezett a törvényhatósághoz. E rendelet szerint az 1875. XXV. t.-c. 1. §-át egyéb rendelkezései mellett érvényében fentartotta, valamint az 1858. évi január 24-én kelt császári nyiltparancsból átvett s jelenleg a m. kir. adóhivatalok szolgálatára vonatkozó utasítások és szabályrendeletek 1893-ik évi gyűjteményének IX. füzeté III. fejezetében foglalt azon intézkedéseket is, amelyek a vásári engedélyekért járó díjakra vonatkozhatnak. Az említett gyűjtemény III. fejezetének 27. §-a szerint országos és hetivásárok tarthatásának engedélyezéseért minden vásártól 31 frt 50 kr., vagyis 63 korona jár, mely annyiszor fizetendő, a hány országos vásár egy évben, illetőleg a hány hetivásárnak egy héten tartása engedélyeztetik. Ezen törvényerővel bíró rendelkezést a kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg alkalmazni kívánja és az ezentul engedélyezendő országos és hetivásárok mindaddig nem lesznek megtarthatók, míg az engedélyes község, vagy város a vásárengedély díját az illetékes adóhivatalnál le nem fizeti és a megtörtént lefizetést az adóhivatali nyugtával nem igazolja.

— **(Bányászok mulatsága.)** Június hó 16-án a Balinca kies erdejében Szászvárott táncmulatságot rendeznek a bányászok. A táncmulatság kezdete délután 3 órakor, rossz idő esetén a mulatság bányatelepi Casinó helyiségeiben fog megtartatni. A zenét Korodi, pécsi cigányzenekar szolgáltatja. Belépti-díj: Személyenkint 60 fillér. Családjegy: 2 korona. Ételekről és italokról goadoskodva lesz. Az utirány Szászvártól kezdve zászlókkal jeleztetik.

— **(Ribillió az utcán.)** Nagy, keresztbe fektetett dorong jelzi, hogy a Ferenciek utcában kocsival jární tilos. Teszik ezt pedig azért, mert már a Ferenciek-utca burkolata a folytonos használat által sok helyen kikopott és nem a legkisebb gödrökön kellett ez előtt átugrani a kocsiknak. Tegnap este hét órakor egy helyi fuvaros nem törődve a keresztbefektetett doronggal, minden engedelem nélkül, nagy buzgósággal vette el helyéről azt és egész bátran hajtott végig az utcán. Azaz csak hajtott volna, mert az utca közepén levő frissen felöntött aszfalt ebbeli szándékában megakadályozta. Ekkor már észrevette az egyik munkás is és éktelen lármát csapva ordította, hogy rá ne hajtsa a puha aszfaltra, de emberünk nem hallgatott ez intő szóra, de most az egyszer majdnem megitta a levét, mert a puha aszfaltba majd beleragadtak a ló lábai. Az utcán nagy népcsoport verődött össze, de csakhamar szét is osz-

lott. Az ember visszafordulva sietve elhajtott. Rendőr természetesen nem volt jelen.

— **(Tűz a vidéken.) Szakson** — mint értesülünk — a napokban kigyuladt *Frey József*, odaváló gazdálkodó háza, mely rövid idő alatt a tűz martaléka lett. A lakóépületen kívül az istálló is kigyuladt, melynek tetejét hamvasztották el a lángok. A tűz keletkezési oka iránt megindították a vizsgálatot s annak során valószínűvé válik, hogy a veszedelmet gyújtogatás okozta. A kár biztosítás folytán megtérül.

— **(Elfogott tolvaj.)** Még a múlt hó 10-én történt, hogy egy csavargó betért Beremenden *Faupl Ferenc* szabóhoz munkát kérve. A szabómesternek nem lévén szüksége munkásra, 20 fillért adott a csavargónak. Ez akkor vizet kért, a szabó ki is ment vizért; de míg künn járt, a csavargó kivette a fal egyik szegén lógó kabátból a 11 K 60 fillért tartalmazó pénztárcát. Ezt a gazda természetesen csak akkor vette észre, midőn a csavargó tán már a harmadik határban járt. Főljelentésére a csendőrség nyomozta a tolvajt s a napokban el is fogta *Tanner Géza* pécsi illetőségű ismert csavargó személyében.

— **(Valódi ezüstartárgyak)** tömör nehéz kivitelben, nevezetesen teljes evőkészletek pompásan összeállítva, szép ezüst asztali állványok, sütemény és névjegy kosarak, csinos felszolgáló tálcák, pazar, szép kivitelű thea, kávé, cognac, fagyalt és punsch szervizek igen gazdag választékban, megtekinthetők *Schönwald Imrénél*.

Tőzeg- árnyékszék.

Tekintetes

**Kraus István urnak
Pécsett.**

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított **tőzegszóró klotzetekkel teljesen meg vagyok elégedve.** A klotzetek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok.

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

Művészet, irodalom

○ **Szerződtetés.** Márkus Aranka énekesnőt, az Orsz. Zeneakadémia végzett növendékét öz. Tiszay Dezsőné pécsi igazgatónő szerződtette.

○ **Magyar Munka** című ipar- és munkaügyi politikai folyóiratnak, — melynek Gerő Ernő a szerkesztője — ma jelent meg júniusi száma. Legnagyobb részét a kisiparosok országos szövetségének intencióival, a kisiparosok választási ügyeivel foglalkozik. — Előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége Bpest, Erzsébet-körút 18. sz. alatt van.

Törvénykezés.

§ **Megszűnt csőd.** A pécsi kir. törvényszék mint csődbíróság közhírré teszi, hogy *Veisz Anna*, pécsi lakos női ruhakereskedő ellen folyamatba tett csődöt a csőd vagyron felosztása folytán megszüntette.

§ **Csődbe került ügyvéd.** A szegszárdi kir. törvényszék *Geiger Gyula*, szegszárdi ügyvéd ellen a hitelezők kérelmére elrendelte a csődöt; csődbiztosul Dr. *Sonnenwend Frigyes*, kir. tszéki bírót, tömeggondnokul *Spányi Leó dr.* helyettesül *László Lajos* szegszárdi ügyvédeként rendelvén ki. A követelések bejelentésére határidőül 1901. szeptember 4-ik, a felszámolási tárgyalásra október 4-ik s a csőd-választmány megalakítására október 7-ik, napja tűzetett ki.

Közgazdaság.

□ **Olcsó utazás a kisgazdáknak.** Darányi földmívelési miniszter megkeresésére a kereskedelmi miniszter arra való tekintettel, hogy a mezőgazdasági kiállítás július 1-ig lesz nyitva, a kisgazdáknak nyújtott utazási kedvezményt a kiállítás berekesztéséig kiterjesztette. Táviratilag utasította a vasuti állomásokat, hogy minden 10 tagú, kisgazdából álló csoportnak, a mely a gazdasági egyesület igazolványával igazolja, hogy a mezőgazdasági kiállítást tekinti meg. III. kocsiosztályra félárú jegyet szolgáltatassanak ki.

Országgyűlés

A képviselőház ülése június 13-án (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Ház mai ülésén *Percel Dezső* elnökölt. *Széll Kálmán* törvényjavaslatot terjesztett be a hét éven felüli gyermekek gondozásáról. Az összeférhetlenségi javaslatnál *Visontai Soma* kifogásolja, hogy az ügyvédek miniszteri közbenjárásoknál csupán ügyvédi ellenjegyzésre szorítkozhatnak. Ez a szegény emberek hátrányára lesz.

Széll Kálmán miniszterelnök erőltetettnek tartja Visontai okoskodását és az eredeti szöveget pártolja, melyet el is fogadtak.

A tizenhatodik szakasznál *Juszt Gyula* a függetlenségi párt nevében indítványt ad be, hogy az összeférhetlenségi biraskodást a Kuriára bizzák és ne bizottságra.

Bedőházy János támogatja az indítványt. *Polónyi Géza* kifogásolja, hogy a zsűrit az elnök nevezi ki.

Széll Kálmán nem fogadja el Juszt indítványát. A kifogásokat alaptalannak mondja. Kéri ellenben, hogy a zsűri eljárásának szabályozására a Ház külön bizottságot küldjön ki. A szakaszt így el is fogadtak.

TÁVIRATOK.

— **A király Prágában.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király prágai időzése ma délelőtt hivatalos fogadásokkal telt el. Délután kikocsizott a városba.

— **Aszfaltbetyár a bíróság előtt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A budapesti büntető törvényszéken ma folytatták *Berzeviczy* és társai bűnügyének tárgyalását, akik egy éjjel Szerdahelyit, a Népszinház tagját nejével az utcán megtámadták és véresre verték. A törvényszék *Berzeviczy Jenő* joghallgatót súlyos testi sértésért négy havi fogházra és becsületsértésért 250 korona pénzbüntetésre ítélte. *Berzeviczy* társai ellen vádhiányában beszüntették a további eljárást.

— **Botháné utazása Krügerhez.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Botháné Brüsszelbe érkezett, honnan néhány nap múlva Hágába megy Krügerhez.

— **Megszökött kereskedő.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Lantay István* budapest-belvárosi csemegeüzlet és borozó tulajdonos, aki ellen koholt lopás és gyújtogatás miatt titokban vizsgálat folyt, feleségének pénzét magával vive, ismeretlen helyre szökött. A rendőrség körözteti.

KIR. TÁBLAI ÉRTESETŐ.

1901. évi június hó 10-én s köv. napjain elintéztet ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Filch Antal*.

- V. 1326. *Salamon Ilona* — *Salamon Katalin* öröks. — hh.
1333. *Csapó László* s t. — *Kapuvári Sári* s t. öröks. — hh.
1488. *Honig Sámuel* s n. — *Id. gróf Festetich Imre* hitbizomány ügye. — hh.

Előadó: *Tóthossy Béla*.

- V. 1173. *Jambrics Ferenc* — *Bach József* s t. zjog törl. — hh.
1412. *Kurein Berta* — *Singer Sámuel* házass. felb. — hh.
1455. *Varnai Vendel* — *Reiter Elza* házass. felb. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor*.

- V. 1425. *Präger és Steiner cég* — *Kander Dániel* 2156 k. 83 f. — hh.
1441. *Harkányi Ede* — *Markus Lajos és Jenő* 2193 k. 38 f. — hh.
1456. *Teleki Zsigmond* — *Rothenbacher György* 2371 k. 56 f. — hh.
1494. *Cinfalvi cukorgyár* — *Frankfurter Albertné* csődnyit. — rend.
1421. *Dunaföldvári takptár* — *Borbély Sándor* 208 korona. — hh.
1444. *Glücksthal Gyula* — *Berger Ignác* s t. 282 k. 10 f. — fo.
1901. *Ossmann Albert* — *Horváth Dezső* 52 k. 72 fillér. — hh.
III. 1429. *Somogyicsurgói takptár* — *Radák Ádám* s t. végreh. — rend.
1430. *Somogyicsurgói takptár* — *Radák Ádám* s t. végreh. — rend.

Előadó: *Holics Gyula*.

- V. 1490. *Szántó Éva* — *Nagy István* válóper. — rend.
1491. *Duzsi János* — *Vastag Éva* válóper. — hh.
1492. *Kulcsár János* — *Récsei Istvánné* s t. ing. tjog. — hh.
1533. *Ifj. Csere Ferenc* — *Szondi Lidi* válóper. — hh.
1535. *Látos Erzsébet* — *Molnár János* válóper. — hh.
1538. *Kirschner Janka* — *Tencer Dávid* válóper. — rend.
1539. *Dencsi Illés* — *Puskás János* mint *Puskás Erzsé* gondnoka válóper. — rend.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula*.

- V. 1442. *Szarka Anna* — *Cibor György* s t. ing. tjog. — hh.
1489. *Hosszu Juli* — *Szabó Gáspár* öröks. — hh.
1495. *Benő Bálint* — *Wopperschall Antal* 70 drb. sertésre vonatkozó járlat kiadása. — hh.

Előadó: *Graff Károly*.

- V. 1508. *Györkő János* — *Ifj. Györkő Sándor* s n. végr. — hh.
III. 1496. *Hetyey Sámuel* — *Beck András* felszól. — fo.
1512. *Martina Ferenc* s n. — *Pirisa István* s t. tjog és szolg. jog. — fo.

Előadó: *Zabokszky Ferenc*.

- III. 1433. *Muraközi takptár* s t. — *Hajdorovics Mihályné* s t. végr. — hh.
1446. *Aisómuraközi és Ietenyei takptár* — *Spiegl Albert* végr. — hh.

Faládák

(kisztnik)

olcsó áron kaphatók

Mária-utca I-ső szám alatt.

Özv. Kovátsits Antalné

szijgyártó-üzlete PÉCSETT, Irgalmasok bazárja.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát lósszerszám, nyereg, pénzszeresény, utibőrönd és sétatobtokban.

Mosó intézetnek

alkalmas, tágas

helyiség

élénk helyen azonnal kiadó.

Bővebbet közöl a kiadóhivatal.

Dr. Tolnai

VIZGYOGYINTÉZETE

PÉCSETT, a sétaléren. — (Nyitva egész éven át.)

Az intézetben minden a vizgyógy-módszhoz tartozó eljárások végeztetnek PRIESSNITZ és KNEIPP rendszere szerint.

Massage, villanyozás és villanyos fényfürdő. Meleg ásványfürdők: vaslápsó, fenyő, halleini anyaglugó és kénfürdők.

Szénsavas, villanyos és elkülönített gőzfürdő. Belégző-osztály: só, törpefenyő és lignosulfit belégzéssel.

Harminc jegy egy rendszeres vizku-rára 18 forint. A jegyek 40 napi érvényességgel bírnak.

Modern berendezés, szigorú tisztaság, gondos orvosi felügyelet.

Rendelés és felvétel naponta d. u. 4-6-ig.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A Baranyamegyei Hitelintézet

Részvénytársaság

a nála elhelyezett és elhelyezendő

betéteket

f. évi július hó 1-jétől

4%₀-al

kamatotztatja.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

461. eln. sz.

1901.

Pályázati hirdetmény.

Pécs szab. kir. város törvényhatóságánál a következő állások töltendők be:

1. Az üresedésbe jött

szállásbiztosági állás,

melynek javadalma áll 1800 kor. fizetésből és 490 kor. lakpénzből, megjegyeztetvén, hogy a szállásbiztos évi fizetésének kétszeresét biztosíték fejében letenni tartozik.

2. A

közbűgőhídi felügyelői állás,

melynek javadalma 1600 kor. évi fizetésből, 420 kor. lakpénzből áll és 10 évi városi szolgálat hűséges betöltése után három ízben 100 kor. ötödéves díjpótlékban részesül.

3. Az ujonnan szervezett

közkórházi gondnoksegédi állás,

mely évi 1600 kor. fizetéssel és 490 kor. lakpénzzel s egy évi fizetés kétszeresének biztosítékképen való letételének kötelezettségével van összekötve.

Továbbá a netáni előlépés folytán megüresedő

rendőrbiztosági állás,

mely évi 1400 kor. fizetéssel, 420 kor. lakpénzzel, 200 kor. pótlékkal és ruhával van összekötve.

A közkórházi gondnoksegédi állást, mely a segéd és kezelő személyzethez tartozik, polgármester élethossziglanra való kinevezés útján tölti be.

A szállásbiztosági, közbűgőhídi, felügyelői és rendőrbiztosági segéd és kezelő személyzethez tartozó állásokat a törvényhatósági bizottság élethossziglanra való választás útján tölti be.

Az ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtok felhivatnak, miként az 1883. évi I. t. c. 1. és 19. § ában előirt minősítettségüket, eddigi alkalmazásukat, egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket és pedig a kórházi gondnoksegédi állásra folyamodók hozzám címezve, a többi állásra folyamodók Méltóságos dr. Fejérváry Imre báró urhoz, Pécs szab. kir. város főispánjához címezve f. évi június hó 21-ik napjának délutáni 5 órájáig nálam személyes jelentkezés mellett nyújtsák be, megjegyeztetvén, hogy a már eddig benyújtott kérvények a beérkezendőkkel egyidejűleg nyernek elintézt.

Pécsett, 1901. évi június hó 8-án.

Nendtvich,

polgármesterhelyettes.

460. eln. sz.

1901.

Pályázati hirdetmény.

Pécs szab. kir. város törvényhatóságánál ujonnan szervezett

közbűgőhídi igazgatói állatorvosi állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen nyugdíjigénnyel kapcsolatos és főispán által életfogytiglanra való kinevezés útján betöltendő állás 2400 kor. évi fizetéssel, a közbűgőhídi területén kötelező természetbeni lakással, úgy fűtés és világítással van összekötve és az arra kinevezett 10 évi városi szolgálat hűséges betöltése után három ízben 200 k. ötödéves díjpótlékban részesül.

Felhívom pályázni szándékozokat, kik a budapesti m. kir. állatorvosi akademia által kiállított oklevélen kívül legalább két évi orvosi gyakorlatot tartoznak kimutatni, miként az említettek, továbbá az 1883. évi I. t. c. 1. § ában jelzett általános feltételeket, eddigi alkalmazásukat és egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket méltóságos dr. Fejérváry Imre báró urhoz, Pécs szab. kir. város főispánjához címezve közzolgálatban állók közvetlenül f. évi június hó 25-ig hozzám terjeszszék be s személyesen is jelentkezzenek.

Pécsett, 1901. évi június 9.

Nendtvich,

polgármesterhelyettes.